

**Eryci[i] Pvteani Pietatis Thavmata In Bernardi Bavhvi[i]
è Societate Iesv Protevm Parthenivm**

Puteanus, Erycius

Antverpiæ, 1617

A. Omnia in Deo, & Naturâ, θαυμασια. Jmago Virginis cælo, cælum versu adumbratum. Proteus stellans, & θαυμα το Ο'μνεικον. Periclymenus multiformis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70659](#)

ERYCI PVTEANI
PIETATIS
THAVMATA
 IN
PROTEVM PARTHENIVM
BAVHSIANVM.

THAVMA A.

*Omnia in Deo, & Naturâ, θαυμάσια. Imago
 Virginis calo, calum versu adumbratum. Pro-
 teus stellans, & θαῦμα τὸ Οὐνεκόν. Pericly-
 menuis multiformis.*

NI admirari qui Sapientem vo-
 lunt, veræ pietatis vim ac δυνά-
 μη ignorant. Quis tantum su-
 mat supercilij, vt se hominem
 neget? vt immoto, & quasi clau-
 do oculo Deum ac naturam
 transeat? Homo sum: sed siue Deum, siue na-
 turam specto, admiror omnia. Etenim non in-
 telligi Deū, loquuntur omnia: & obscura, inuo-
 luta, θαυμάσια esse omnia, Deus loquitur, à Deo
 sunt.

sunt. Hunc hominem fieri, hoc mirum est: & hominum caussā, hoc mirum est. E Virgine nasci, hoc mirum est: & Virginem Matrem esse Dei, hoc mirum est. Cælum quoque si intueor, & hīc mira omnia. Vbi plurimum lucis, tenebras experior: vbi nihil tegitur, obducta omnia. Nullus siderum orbiūmique error est, & contemplantis solertiam errore fidera orbēsque tenent. Solis iubar humanam reiicit aciem; & qui inspicit omnia, recusat inspici. Sic constans Lunæ varietas non vno aspeetu, nec vnâ ambage ludit, crescens semper, aut senescens. Ad Virginem redeo: cælum premit, sideribus cingitur; Sole clarior, Lunâ pulchrior, totam naturæ faciem illustrando ornat, & ornando illustrat. Hanc tantam maiestatem mirari, parum est: veneror. Sed esse imaginem, quā exprimi posfit, hoc miror. Quænam illa? Cælum est, stellarum omnium facibus lucens: imò Versus est, Dotes Virginis cum Cælo comparans. Versus unus, vt Cælum videoas: & toto stellarum numero variatus, vt Miraculum fatearis. Bone Deus, quæ ista formarum fertilitas est! Idem dici, sed toties dici! ab vnâ imagine mille virginis duas nasci! Quid? seruari sententiæ indolem, metrique legem; & toties paucorum conuerti verborum faciem, vt sidera absoluantur! Non omnia igitur vel *ā̄nsa*, vel *ā̄dūra*, quæ Poëtarum olim

olim fabulis commissa. Ut Virginem laudaret Diuinorum Epigrammatum Scriptor, Versum dedit, qui Liber esset; & Librum, qui Versus. Erro: ipsa Virgo dedit, MARIA dedit, BERNARDI sui ingenio & calamo vsa est. Gaude felix iam Poëta: amplius est, dictante Virgine, Versum scribere, qui Liber sit; quām, non dictante, Librum condere, qui Versu vno vincatur. Noui Pietatem tuam: Virginis beneficio mavis felix esse, quām ingenij miraculo, aut doctrinæ clarus. Sic verò felix esse non potes, nisi vt clarus sis; nec pius, nisi vt felix. Hoc Versu, & tamen Libro, Pius es, felix es, clarus es. Vnus hic Versus est, & simul innumerus; alius semper, & tamen vonus. Quid dicam? admirandus est, & quasi Diuinus. Imò quid dicam? admirando & diuino scribi Virgo-Mater debuit. Quia PROTEI exprimis nomen, Miraculum agnoscō; quia PARTHENII, Mysterium. Deus olim Proteus, Diuinus nunc Parthenius. Hic mirus est, vt ille fuit: hic tuus, sed ille Homericus. Fuisse mirum, & nominari Homericum, eleganter apud Philostratum Pollux Sophista ostendit:

Πρωτεὺς ὁ Φάριος, τὸ θαῦμα τὸ Οὐρανὸν πολλὰ μὲν
αὐτὸς εὶς πολυεῖδες αἱ μορφαί. Proteus Pharius, Miracu-

lib. rr.
De vitis
Sophi-
starum.

lum est Homericum: multa quidem eius diuersaque sunt forma. Et ne quis Homerum reprehendat, Periclymenum, Nelei filium, testatur Eupho-

I rion,

66 PIETATIS THAVMATA

rion, & Apollonij Scholia stes, id ab auo Neptuno muneris accepisse, vt cùm in acie staret, *θαῦμα* esset, & in varias formas transmutari aptus. Sed redeat Proteus, si vñquam fuit, redeat Periclymenus: etsi Deus, cælum tamen non exprimet; etsi Mirus, stellas tamen omnes non induet. Hoc Parthenio concessum est, qui Protei assumit nomen, Periclymeni extinguit. Ergo prodi Proteu, nunc Partheni; prodi, & stellas nobis omnes exhibe: prodi, & vt laudes Virginem, Dotes eius, quantum pote, repræsenta; ego vt Pius sim, sic laudari Virginem, pergam admirari.

THAVMA B.

Pharij & Parthenij comparatio: fecundus uterque. item γέρων, ἀθάνατος, ἀλιος, νημερτής. Laudes Virginis inspersæ.

OBona Pietas! Versum, PROTEVM; Pharium, PARTHENIVM fecit. Parthenium quidem, non *γενικῶς* à Virgine, sed à Virgine Virginum: vt Versuum hic Versus est, regnūmque sibi carminis vindicat. Pharium autem à Pharo Aegypti insulâ Proteum Homerus nominārat; imò & Aegyptium. A Pharo, tamquam à fecunditate. *Φέρται* enim generare Græcis: quemadmodum sterilem terram, *ἀφάεγατον* Callimachus scripsit, *γῆν* & *γυνὴν* simul parans & ponens.

In